

одної сторони вся праця сеї „Філії Просвіти“ лиши на тій одинокій бурей опинила ся, а в інших напрямах буквально завмерла, так з другої сторони вся молодіж дуже добра, лиши би її добре попровадити. Згадати належало, що самі відвідини від часу до часу професора Ковальського, не вистарчать бурей. Міг би й о. Вольський яко катехіт наявіть частіше до неї заглянути, тим скоріше, що до ніякої роботи у наших Товариствах до тепер не заангажувався. Чинник релігійний для нашої молодежі єсть так важливий, що думаю, о. Вольський від сего не усуне ся, лиши прийде з помочию о. Савчакови, яко містоголові Товариства і о. Константиновичи яко секретари.

О много гарніше, як філія „Просвіти“ розвивається ся тепер „Читальні Просвіти“.

Се, що перше було розділене на філію і „Читальню“, взяла на себе тепер „Читальню“.

Задляки подиву гідної праці у тім згляді секретаря суду пана Шулякевича, робота у тім Товаристві якось йде. Та й на съяточний концерт в ЛП. роковини смерти Тараса Шевченка ми ось кілька днів тому здобулись й то в тім році виключно заходом читальні „Просвіти“.

Концерт випав несогірше. По вступнім слові виголошенні професором Ковальським, пішли продукції музично-вокальні, в яких гарнім викінченням головна заслуга учителя Яроша. Пана Сторощука в Загірії непотрібно форсовано, впрочому зівсім уdatними, двома декламаціями. Другу могла взяти якесь панчочка. Съято скінчило ся патріотичним „закінченем“ голови „Читальні“ і відспіванем народних пісень, почим відбувся комерс. Лиш маленька увага: Повідомлення о концерті, хотіть дарно вінпечатані, повинні бути перед печатям сумлінішіше спрощені. Сама повага съята домагає ся сего, щоби в повідомленнях не було тілько „чортіків друкарських“, як: Ф. колеса(!), „1913. года“(!), „Воробкович“, „Чорноморів“ і т. д.

Третє товариство у нас, яке як на Сянічину наявіть досить добре розвивається, є філія „Сільського господара“. До 300 дійсних членів і 15 кружків в Сянічині і Риманівці, се найлучший доказ, що „філія“ ся живе і розвивається. Саме тепер готовить ся ся товариство до надзвичайних загальних зборів і фантової лотереї. Велике зацікавлення між вашим селянством дає надію, що збори сі будуть численні і принесуть в неоднім користь членам сего товариства.

Здається, що всьо було би для Сянічини і нічо вже й більше непотрібне. Та заложені вже по деяких наших місцевостях „Січ“ і „Соколи“, не давали спати деяким Саночкам і они питали себе, чому і в тім згляді Сянік не має стати центром Лемківщини.

І заходам професора Ковальського і п. Володимира Бучацького удалося ся й у нас заложити Філію „Сокіл“ в Сянічі, котра би стала осередком для Січій: в Загутиню, Пакошівці, Ялині і Прускі, та „Соколів“ в Володжі, Грабові, Новосільцях-Гнівощ, Одреховій, Опарівці і Улючу.

На скликаних професором Ковальським загальних зборах, основачо спільно з Загірієм „Сокіл“, та вибрано головою нотаря п. Будзиновського, що дає найлучшу запоруку, що Товариство війшовши на „готове“ (відразу десять організацій обняло) і одержавши на голову незанятого головством в ніякім іншім Товаристві чоловіка, буде розвивати ся як найгарніше і дійде небавом до як найлучших вислідів.

Чи на тім й конець нашої роботи?

Думаю, що не злишим було згадати про організацію учительства учителем п. Гавдяком, котра коби принесла як найуспішній шість висліді.

І о міщанстві годі забувати, котре зачинає цікавити ся особливо „Сільським Господарем“. Може дасть Бог, що вскорі оснуся ся „Кружок“ і у нас в Сянічі, і се дасть початок до зближення руского міщанства до нас і спасе его перед винародовленем.

Та й о „Відродженні“ не забуваймо. Як то? То так мало у нас людей, що не можна заложити Товариства зложеного з 10 членів, якби бишило у нас між селянством ідею тверезості? Дивіть, як наші перлини в Сянічині зачинають марнувати ся саме наслідком налогової пиятики!

Та й вислід політичної акції виборчої повинен був нас дечого научити!

Чим головно війшов „депутат“ Курилович? Горівкою і пивом! Фіри бочок пива перед ним їхали і угощували „честныхъ виборцовъ“ „яденемъ и питаємъ“.

Буда би між селянством розширенна ідея „Відродження“ — ся тактика була би same его провалила. А так — Курилович нас заступає!

А звоном тих всіх наших Товариств, які у нас ідуть наперед і розвиваються, повинна стати каса „Сила“. Не заберемо ся до неї на добре і дамо їй знидіти, то й не будемо мати тій дійсної сили у нашій організації, яку нам добрее розвинена „Сила“ подавала.

В інтересі нашім і сего Товариства лежить, як найскорше уладити загальні збори, вибрати одного директора, доповнити „Раду вадзираючю“ і пере провадити реорганізацію.

Не зробимо сего — то не буде реальніго чинника, котрий би міг противідлати „Бескідовъ“, тій правдиво сильній твердині московщина на нашій Лемківщині.

Тож нумо до враї!

Добра воля є, охота несогірша, робітники ідейні, лиш більше обдумано і рішучо.

А кождий з окрема, української громади Сянічини — повинен собі покласти съяту девізу на меті:

„Ceterum censeo „кацапщикам“ esse de- lendum!“

В Сянічі, дні 18. марта 1913.

4-ка.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

Наслідки балканської війни.

На всій стороні можна замітити, що держави роблять зусилля поставити свою армію на належні висоти. Балканські держави в тіперішній війні дали примір, як важливо є чисельна сила оборонців краю, до якої покликано на Балкані що десятою горожаніна, чого досі нігде не роблено. Могучий рух на балканській півострові, який може й по заключенню міра з Туреччиною не уляже ся, поставив перед очи великоодержавя вагу засади загальної військової служби.

У Франції мамо увормованого стану війска на 578.000 людей, що становить 63 прц. мужчин у військовій віці, служило при лівій лише 534.000 жовнірів; відчисливши від сего числа 32.000 офіцірів і 32.000 „зупаків“ остас 470.000 людей, що відбувають дволітній службу військову. Коли тепер введуть трілітній військову службу, то стан французької армії дійде до 700.000, а з офіцірами і „зупаками“ армія осягне 760.000 людей. Військовий бюджет, який під теперішну пору виносить около 1,250.000.000 франків, з чого на кожного горожанина припадає около 32 франків, піднесе ся тепер до 1,875.000 фр., або на кожду голову належить 48 франків податку. Франція бачить лише у введеню трілітньої військової служби можливість порівнати ся з Німеччиною. Патріотичні горожани без опору приважають на свої плечі сей новий тягар.

Що до Німеччини, то она з огляdom на свої граничні відносини на заході і сході мусіла піднести чисельний стан своєї армії. При невзвичайні приважки поборових відносин приходить ся Німеччині перевести се без найменшої трудності. Після переписів в 1910. року мала Німеччина 64,903.423 мешканців, яких число нині зросло до 66 мільйонів. Число поборових виносить около 1,800.000 людей, з чого около 400.000 слугить при війську. Мировий стан армії виносить около 630.000 людей, на яке то число складає ся около 30.000 офіцірів і поверх 100.000 „зупаків“. Колиже отже тепер підвищить Німеччина свої лінійну силу о 82.000 (або 70.000) людей, то винесе те при дволітній службі 164.000 (або 140.000) людей — отже в двох роках числити буде мировий стан війської армії около 800.000 людей. Треба при сім узгляднити, що понад се є ще в Німеччині досить доброго поборового матеріалу.

З огляdom на 40 прц. підвищенні армії зросте військовий бюджет Німеччини на 2,314.000.000, або на кожного горожанина припаде 35.7 К податку, отже менше, чим у Франції.

Не безінтересно буде прирівнати стан нашої армії з станом армії сих двох великоодержав. У Франції є 40 мільйонів населення, а у нас 53 мільйони; але якже далеко ми стоямо позаду Франції що до армії! На 900.000 поборових взято у нас до війска в 1912. році: 136.000, в 1913: 154.000, а на 1914 рік: 159.500 людей; по 12 роках становити буде се разом війській стан з числом 1,890.000 людей. Се дивно, що у нас взято аж сего року 45 прц. поборових, коли тимчасом в Німеччині вже давно беруть 46 прц., а у Франції аж 63 прц. Щоби наша військова сила була справді відповідною, повинні би брати у нас найменше 200.000 новобранців. При дволітній військовій службі дало бы се 400.000 офіцірів, що найменше 50.000 „зупаків“ і около 10.000 однорічних добровольців, становила би наша армія силу 500.000 людей, і ми все таки останемо позаду Франції, навіть коли би в вій не заведено трілітньої служби. Сей мировий стан дав бы в заміненю на воєнний 2,500.000 людей. Тепер виносить наш військовий бюджет 573,766.344 К, отже на голову кожного населенця припадає лише 11.18 К. При підвищенню стану на-

шої армії виносив бы сей тягар около 20 К. Отже ясно з сего виходить, що наше пожертвоване в хосен нашої армії не таке дуже велике.

Треба вже то признati балканським державам, що они добре приготували ся до нинішньої кампанії і така Сербія з 3 мільйонами населення потрафила поставити в першу лінію 5 дивізій.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В середу: руско-кат.: Никифор; римо-кат.: Теодора. — В четвер: руско-кат.: Венедикта; римо-кат.: Руперта.

— Стан здоров'я Св. Отця. З Риму доносять, що Св. Отеть вже встав з ліжка в Великодну суботу, а в неділю вислухав Богослуження в своїй приватній каплиці.

— Правом прилюдности надійло міністерство просвіти приватну жінську учительську семінарію „Української Школи“ в Чернівцях. Сего року відбуде ся в сїй школі перший іспит зрілості а съвідоцтва управлюють ученици бути учительками в народ. школах.

— Остережене перед візdom до Аргентини. Одна з канадських часописій, що виходить в Монтеррі, помістила отсе остережене дія переселенців з Канади, котре може придати ся і для тих Галичан, котрих бере охата їхати за море. Згадана газета пише: На велику небезпеку виставляє ся той, хто їде поселювати ся в Аргентині. Тих, що там поїхали, зустріли дотепер самі нещасти. Отсій висказ чули ми від Б. Вокера, управителя канадського іміграційного бюро, який звертає увагу на остережене канадського правительства проти еміграції до Аргентини. Таке остережене прийшло ся канадському правительству видати з огляду на численні случаї, в котрих канадські горожани, виїхавши до Аргентини, їхли на таку біду, що треба було вертати їх на кошт державний. Від тепер однак видавши отсе остережене, правительство не бере на себе відвічальністі за емігрантів і не буде могло їх власним коштом завертати. Найсьвіжший такий случай зайдов з Іваном Олєнюком, в місцевості Ред Дір, в Альберті. В Аргентині обдерли їго до сорочки, так що канадські власти мусіли відослати їго до Альберти державним коштом.

— Голос розпуни з буков. Гуцульщини. В „Новій Буковині“ з'явилася ся допис про страшну нужду в буковинських горах. Допис звучить: Ще в році по страшних повіннях та слотах, які знищили майже всі засіви в горах, можна було предвидіти, що між нашими землями та задовіженими Гуцулами запанує голод. І сей страшний гість являє ся вже в цілій своїй наготі. Бідайші люди продають сердаки та кожухи, заможніші залишають дальше „горським плавкам“ в пазурі, щоб тільки роздобути хоч трохи гроша, аби купити „кукурудзянки“ або навіть вже і „грису“, яким би можна пекучий голод заспокоїти. Зарібків в горах тепер нема жадних, екзекутори стягають податки а банки тиснуть немилосердно за залягаючі рати. Жебраків прошаків з дня на день більше і більше а крадежі чим раз частіші. Який був ще дезасіб, мина, або вже минув ся, і більшою частиною населення бере ся розпушка. Невідступний брат голоду „тиф“ (в Конятині пятництвий наїв) розпаношується ся чим раз то більше і люди мрут як муhi. Нема майже дніни, щоби не попроцьав ся хтось раз на все з нужденими обставинами „прекрасних гір“. А по ратунку ні звідки, ні звідки... Отсе тут сумні але, на жаль, правдиві обставини, серед яких тутешні мешканці находять ся, „Гуцульщина нещасна! для тебе відай нема вже ратунку, бо ти всім і всі позабута! Ц. к. правительство і краєвий виділ спільте собі супокійно і мов тішать ся з безмежної терпеливости Гуцулів. Запомог, які мали розділяти ся, Бог має, і хто зна, коли они звялять ся а тимчасом наїд пухне з голоду. В галицьких горах вже давно запомогли породілювали; а у нас? у нас є ще на се час. Миж і по закону послідні. Тому, міродатні круги, спішіть чим скоріше на поратунок, бо хто скоро дас, той два рази тілько дас! — Верховинець.

на честь; але що се написало „Діло“ про наших патентованих патріотів і головних лівівантів провідників до сойму і ради державної, до всіх кас, банків і спілок, до політичних організацій і т. д. і т. д., то

— Руска школа в бразилійській Парані. Дво-
тижневник „Праця“ в Прудентополіс наклику-
ючи до утворення в Парані товариства на
взорець галицької „Рідної Школи“ пише
ось що:

„В першім числі нашої часописи, ми
згадуючи про наше шкільництво паранське,
сказали коротко, що причиною темноти серед
українського народу в Парані, є брак сувідо-
мості про потребу школи — недостача від
повідних сил учителів. Друге в наслідком
першого. З нерозуміння школи або дитину не
посилає ся — аби если нераз посилає ся —
то хіба от, щоби учителя описля дурницею
зубти, а щиріше скажати „щоб не заінти-
ти“. Розуміє ся, так зробить оден, другий,
третій — наступає знеохочене зрозуміле і слу-
шне у учителя, бо потребу і він жите — кі-
нець — наука у школі перериває ся. Се суть
такі случаї по наших кольоніях, що
нарід наш зжив ся вже з тими реченнями:
„школа усталася, школа повсталася“. І щоб на-
род наш думанем над справами шкільними
висушив собі наскрізь мозок, щоб не знати
як кричав, благав о ратунок для нашого
шкільництва, щоб не знати як би ми закиду-
вали одні другим безроботе та ледарство на
полі шкільництва, те все до вічного. Такою ро-
ботою не піднесемо шкільництва нашого. До-
сьвід, обставини красні, великий про-
цент неграмотних у Парані, лихе становище
матеріальне наших пп. кольоністів — те все
ясно показує, що то не можливе, щоб таким
чином, дальше школи так вели ся, як і досі
кермувались.

„Будуть вічні нарикання, що серед нас
темнота велика, бо і справді так є, а що най-
страшніше, що те все відіб'є ся на дітах на-
ших. Ми про шкільництво паранське будемо
писати в слідуючих числах нашої часописи,
боже справа для нас так пекуча і важна,
що вірше нещасте годі впали чоловікові
як вже тоді, коли єму відберуть школу. Нічим
іншим не піддигне ся наше шкільництво,
як тільки утворенем товариства, котре змо-
гло удержувати школи. Доки не буде такого
товариства у Парані, вибиймо собі з голови,
про якийсь можливий наш поступ в будучині.
Ми вже в Парані не одні і літ 17 і менше і
все саме лихо булисмо обкутані і есьмо
нані. І досвід, як ми сказали і наша бай-
дужність, біда матеріальна, Славянам вро-
джена „зачати не скінчти, або побіжно все
робити“ — те все промовляє за тим, що до-
ка не оснуся серед нас Товариство опіки
шкіл, нема вигляду на лучшу будучину“.

— Солідарність буковинських послів. „Bukowinaer Post“ стверджує на основі автентич-
них інформацій, що пос. Семака остав її на
дальше в клубі буковинських послів, не ду-
маючи відбувати сповідь і покаяння, як пос.
др. Смаль-Стоцький. Єдність між буковинськи-
ми українськими політиками привернено, хоч
без д-ра С. Стоцького. Було би дуже пожадане,
щоби й др. Стоцький, відбувши покуту, подав
руку до згідної праці, бо „не пора в рідну
хату вносити роздор“, а ще більше пожадане,
щоби в ім'я всеукраїнської єдності не робле-
но ніякої ріжниці між дітьми одного народу,
та їх вікіци, щоби й „Діло“ поставило ся
предметово до буковинської політики.

— Хто марнує неужитки, замість зложити їх
на У. П. Т., марнує загальне добро.

— Борба над виборчою реформою. „Die Zeit“
доносить в депеші зі Львова, що звітником
для галицької виборчої реформи бажають
впливові в соймі сторонництва визначити гр.
Мицельського. З цього видно, що й гр. Баден
не прияв реферату. Дальше доносить, що
всеполяки і подоляки завзято поборюють та-
нерішніго намісника д-ра Бобжинського за-
те, що він виступав проти їх яркого москов-
офільства, а хотіть, щоби на його місці при-
шов гр. Адам Тарновський, теперішній ав-
стрійський амбасадор в Софії. Жінка гр. Тар-
новського, уроджена кн. Четвертина в доч-
кою звісного польського русофіла у Варшаві;
мати графині Тарновської, родж. кн. Уруска
стоїть на чолі славянофілів і управляє комі-
тетом, що збирало гроші на балканських Сла-
вян, а брат гр. Тарновської є племінником
славновісного московофаїла Дмовського. Сей то
брат є кн. Север Четвертина був недав-
но в Галичині і вербував галицьких Поляків
до московофаїльської орієнтації.

Цікаві історії — додамо від себе —
діють ся в польській суспільноті. Москвофаїль-
ство обхоплює що раз більше два польські
сторонництва всеполяків і подоляків на при-
каз із Варшави і вкорінює ся в польській су-

спільноті. Добре, що у Відні звірнули на се-
увагу, що Дмовський бажає видіти Галичину
під Росією.

— Боротьба за виборчу реформу. Польські ча-
сописи доносять, що голова польського людо-
вого сторонництва пос. Стапінський завоює на
сей тиждень 300 народних віч, на яких ви-
ступлять провідники проти ворогів виборчої
реформи — подоляків і всеполяків. Також
соціалісти прилагоджують великі маніфеста-
ційні віча.

— Стрілянина в місті. У Львові приняв ся
глуний звичай стріляння під час великих
свят. Стріляють хлопці в револьверів, пісто-
летів, ключів і т. п. зовсім прилюдно на ули-
цах. Поліція як що року так і тепер перед
святами заборонила стріляти. Мимо того по-
звавчера і вчора цілій Львів гремів від сальв
з набитих порохом ключів і пістолетів. Збі-
точники підкладали також капсули на трамва-
єві шини, на хідники і викликували також пе-
попох межі прохожими, коли під ногами почули тріск і гук, як на Балкані. Поліція приарештувала кількох стріляючих волоцюгів.

— Російський гість. З Домброви доносять, що оноді побачено там коло 1/2 б. год. вече-
ром бальон, який кружлив понад зеленічий
двірець в висоті 300—400 метрів. В коши бальона сиділи три мужчины, два з них в вій-
ськових шапках. Небавком відлетів бальон в напрямі Тарнова. Вечером появив ся знова
коло 9. год. і освітлював рефлекторами окно-
лицю. На вид съвітла зібралося много людей.
Однак не довго могли они тішити ся сим
ціахом, бо він покружляв трохи по північно
західній стороні і відлетів до російської гра-
ниці.

— Голод у Галичині. Одна з канадських
руських часописів пише: „З Галичини надход-
ять вісти, що населене Кракова, Львова і
Станіславова і інших галицьких міст терпить
голод і тому місії власті розділяють між
них поживу. Всі фонди місії рад вже ви-
черпали ся. Число голодних збільшає ся з
дня на день. У Відні рішила нарада міністрів,
щоби до місцевості загрожених голодом ви-
силати поживу“. — Не перечимо, що наста-
ли тяжкі часи і більше чим перед тим лю-
дьї не доїдає, але щоби аж такі трагічні ча-
си настали, як пише канад. часопис, се не-
правда. Магістрати розділяють не від нині
замоготи бідним, але їх фонди на ту ціль не
вичерпали ся. Інформатор згаданий часопис, від-
відно, був дуже голодний, коли про се писав.

— Смертельна пригона з оружием. В Тарнові
лучив ся ось який випадок: Під час лат. ве-
ликодніх свят, вийшов ученик III. кл. гімн.,
Т. Штох, разом зі своїм товаришем, Е. Куч-
кою, стріляти з фльоберта воробці. В наслі-
док необережності Штоха, фльоберт вистрі-
лив, а куля влучила Кучку, кладучи єго на
місце трупом.

— Розрухи в військовій академії в Петербурзі.
З Петербурга доносять, що оноді прийшло в
тамошній військовій школі до великих розру-
хів. Студенти сеї академії повідривали свої
віданаки і повікідали їх, бо, як казали, од-
нострій означав небезпеку для життя і чести.
Кромі сего проголосили они страйк. При-
чиною несупокоїв є останній розпорядок мі-
ністерства війни, що студенти макть поздор-
овляти офіцієрів. З сеї причини приходить
нераз межи одніми і другими до немиліх
суперечок прилюдно на улицях.

— Гармати на улицях. В Варшаві установлено
гармати вже перед третьим будинком, занятим
військовими властями. Вперед установлено дві
валового типу гармати перед б. палатою При-
маса при сенаторській улиці, де міститься о-
кружний заряд артилерії, відтак перед буди-
нком корпуса кадетів в юзівських алеях у-
становлено два бронзові моздірі а на ініції пе-
ред будинком офіцієрского касина при Коши-
ковій улиці дві сталеві гармати трохи давні-
шого типу.

— Смерть в наслідок необережності. В тар-
таці Шмідта в Бродах упав під колеса воза
нападованого деревом 15-літній хлопчина Яким Крижановським і згинув на місці.

— Хто уживає товарів з маркою У. П. Т., при-
чиняє ся до піднесення поваги Товариства і
піднимас жертву фабриканта на рідну школу

яке ілюструє бурю на морю. — В п'ятницю
по знижених цінах: „Кохання і смерть“
образ з життя жидів в 4 діях Якова Гордіна.
— В суботу: „Роксолана“ опера в 3 діях
з прольгом Д. Січинського.

— Віділ Філіп Ур. Педагогічного Товариства в Ко-
ничинціх подає сим до відома, що з днем 1.
квітня отвірає приготовляючий курс до I-шої клясів укр. гімназії. Рів-
нож і по селах гусатинського повіту, де збере-
ся відповідна скількість учеників і учениць,
Віділ радо зайде ся організацію курсу і
може зможити ся матеріально по-
моччю. (3)

— II-ий укр. „Самаританський курс“ відбуде-
ся заходом тов-а „Жіноча Громада“ в часі
між 31. марта а 5. квітня с. р. в льоках
курсів загальної освіти (бувш. льокаль „Кр.
Союза кредитового“) в домі „Просьвіта“. Курс
обійтиме шість викладів, щоденно від год. 6—8.
вечером. Викладати муть пп. др. Вахнянин,
др. Гасюк, радн. др. Озаркевич та др. Смо-
лин. Вписувати ся належить у п. Панкевич-
вої (книгарня Тов-а ім. Шевченка в Ринку),
найпізніше до 29. марта с. р. При вписі на-
лежить зложити вписове у висоті 5 кор. (для
студенток і учениць і т. п. 3 кор). Перший ви-
клад (31. с. м.) о год. 6. вечером.

Посмертні + оповістки.

— О. Володимир Чирковський, священик ювілят,
парох в Бабинцях долішніх, рогатинського
повіту, помер дnia 21. с. м. в 80 році життя, а
56. священства. Покійний совітник митро-
поличної консисторії, відзначений папським
крестом заслуги Pro Ecclesia et Pontifice, був
довшій час секретарем пок. митрополита
Григорія Яхимовича. Покійний був в перекона-
нання москофілом. Похорон відбув ся дnia 23.
с. м. В. с. п.!

— Володимир Липецький, старший податковий
інспектор у Львові, чоловік „руських“ уб'ї-
жденій“ помер в 45. р. життя. В. с. п.!

— Марія з Січинських Коржинська, вдова по
гр.-кат. парохови в Медведівцях під Бучачом,
померла дnia 20. с. м. в Божикові в 75. році
життя. В. і. п.!

Жаука, умілість і письменство.

Юлій Верн. Зоря півдня. Повість. Пере-
клад Мирослав Капій. У Львові, 1913. Стор.
158, 16-ки. Ціна 80 с. — Є се 166. ч. видань
Укр. педаг. Тов-а. Фантастичні повісті Верн-
ного читає залюбки наша доростаюча моло-
дь. „Зоря півдня“ найде ся також певно в
рукавах наших малих читачів. Описано в ній
пригоди копачів діамантів в полудній А-
фриці. Переклад зладжений добре, мова чи-
ста, коректа совісно переведена.

— Накладом У. П. Т. з'явилися також от-
сі книжочки:

На вакаціях. Повість для молоді.
Переклад з італійського. Стор. 31, 16-ки.
Ціна 30 сот.

Орлеанська дівчина. Історичне
оповідання, написав Любомир Селянський.
Стор. 45, 16-ки. Ціна 40 сот.

Як Незнайко став мура-
влем та що він тоді цікавого
бачив. Написав Агатін Ошицак. Стор. 20,
16-ки. Ціна 20 сот.

Записки ведобого хлоп-
ця. Повість для молодіжі. Переклад з ан-
глійського. Стор. 56, вел. 16-ки. Ціна 40
сот.

Різдво Марусі, образок сценічний
в 1 відслонії Л. Нерішеної. Стор. 8, вел. 16-ки.
Ціна 6 сот.

З биточники, жарт з життя дітей
в 1 дії, Миколи Срембевса. Стор. 11, вел. 16-ки.
Ціна 6 сот.

Без старших, комедійка в 2 ді-
ях, Мик. Срембевса. Стор. 14, вел. 16-ки. Ціна
12 сот.

Наші невидимі вороги і
приятелі серед звівіят і ро-
стин. Написав Лев Марків. Стор. 44, 16-ки.
Ціна 40 сот.

Всячина.

— Животна сила жінщин. Одея з англійських
дневників порівнує на основі біологічних і

статистичних даних животну силу жінщин і
мужчин. Лікарі твердять, що жінчина вичер-
пует ся в праці о много скорше, але зате за-
правлений довголітньою борбою о житі, уміє
лучше заощаджувати свої сили, не марнує

Олександр Барвінський.

Спомини з моого життя.

(Дальше).

12. Залишено відклик до заг. зборів „Русской Рады“. Безуспішність змагань до примирення „твірдих“ з народовцями. Потреба іти своєю дорогою. Заходи коло засновання власної політ. часописи. Народни „Діла“.

Після того я не відкликувався до загальних зборів „Русской Рады“, бо поступок Відлу, котрий відкинув усіх 28 львівських народовців, між тими таких визначних становищем і характером, як Омелян і Олександр Огоновські, виявив наглядно, що ріжниці між т. зв. твердими (особливож іх львівським штабом) а народовцями не обмежують ся лише правописом і язиковими відтінками. „Русская Рада“ вложила тим поступком доказ, що її не залежить на примирені сіх двох супертивних таборів, не розходить ся о подвигнені з занепаду Русинів і їх самостійний народний і культурний розвиток. „Русская Рада“ вложила сим доказ, що у умах єї проводів загніздилася обєдинительна ідея, защеплена Погодином в підмогою Дениса Зубрицького, Я. Головацького і ін., плекана Б. Дідицьким, Площанським і т. п. в „Слові“, для котрої приєднали також І. Наумовича, щоби з єго підмогою сю ідею проповідувати також в широких верстах народів.

Так безуспішно закінчилося се змагання до примирення твердих з народовцями, підняте з почину Русинів з Тернополя і околиць, а я і мій брат Володимир впевнилися тоді, що народовцям треба іти своєю дорогою і дбати о се, щоби також на політичній нові народовці виступили як окремий членник.

Для оборони з кожним днем затрачуваних прав руского народу, для опамятання нетимучих, для розвуждження сонніх, для піддережки підушавших духом, треба було рішучого звороту, котрий би спонукав усіх Русинів поважно призадуматися над своїм положенням, треба було конечно нової часописи політичної, що станула би понад дотеперішніми марнинами а так погубними спорами.

Треба було провадити здоровий, холодний розум і поважну на наукі основану роботу в нашу народну політику, замісце дотеперішньої, як мій пок. брат Володимир звик був називати — блукани. Здигнути таку здорову часопись було найгорячішим бажанням мого брата і він став уже перед згаданим в горі рішенням „Русской Ради“ переписуватися зо мною і з ріжницами народовцями в Галичині, Буковині і за кордоном, у котрих не завмерла ще віра в будущу нашого народу та задумав поїхати також на Україну, щоби лично розглянутись в тамошніх відносинах наших братів і приєднати їх для спільної роботи.

За єго понукою спрошував і я в Тернополі найциріших наших людей, щоби обговорити з ними справу засновання нової часописи і розвести в тій цілі агітацію на Поділлю, однак недуга, на яку я тоді занепав, спиняла мою роботу в тім напрямі. Але й у Львові стрічала гадка порушена моїм братом чималі трудності й перепони. Многі узували вправді потребу нової політичної часописи, котра би стояла на стояжі наших народних прав і обеднала всіх добромислячих Русинів до спільної праці для подвигнення народу з занепаду, однак лиши деякі вірили в усіх такої часописі. Многі єго приятелі, вислухавши план Володимира, покиували тільки головами, інші знов, особливо, що стояли при „Батьківщині“, бажали її зробити новим органом політичним народовців і були противні засновуванню нового видавництва для інтелігенції та не віщували єму щасливої будучини.

Серед такого майже загального недовіри до власних сил, серед такої малодушності навіть між передовими народовцями не дався захистати мій брат у своєму намірі, в котрім і я его піддерживав і наймолодші єго товариші-гromadny. Він твердо був переконаний, що тілько власною працею добудемо собі красну долю, а коли „не доборемось власною силою, то й пропадемо“, як висловився у „Скошеним Цьвіті“.

Щоби загріти малодушніх і одушевити недовірчих, рішився мій брат Володимир на сильний крок. „Я зобовязався, писав він

мені 14. грудня 1879., редактувати нову газету (досі безіменну) так довго безплатно, поки не прибуде 300 пренумерантів. Тяжкий се я взяв обов'язок, але маю надію, що коли наші люди возьмуться горячо до діла, то не довго прийде ждати на 300 пренумерантів⁴⁾. До того часу будуть мусів орхи гризти бо при редакції такого діла нема часу на адвокатський заробок“.

Такою саможертовою перевів Володимир свої сердечні бажання: він подав не тілько гадки і початок великого діла — поєднання Русинів на основі поважної і розумної роботи для народу, — але в єго руках спочивала справді ся нова часопись. А що піднявся ся сего величезного труда не для слави, показав най-ліпше тим, що цілій рік не виявлявся перед світом як редактор, хоч ним був дійсно. (Яко редактор підписував часопись Михайло Косак).

(Дальше буде).

⁴⁾ Даміян Гладилович, що вів адміністрацію, писав мені 17/2 1880, що „Діло“ має 454 пренумеранти. — Ол. Б.

Телеграми

з дня 25. березня.

Цетиня. (ТКБ). Урядово доносять: Джавід паша разом з 15.000 армією піддався Сербам над рікою Скумбі.

Рим. Агенція Стефаньо оголосує отєвісти зі Скутарі з дня 5. березня с. р.: Чорногорці, котрі від 5 місяців бомбардували місто з деякими перервами, збільшили острілювані міста від 3 тижнів. Показується, що Чорногорці хочуть знищити місто, без огляду на церкви, мечеті, шпиталі, будинки консулятів і міські чужинців, хоч на тих домах встановлено заграницькі прапори, прапори Черв. Хреста і ін. З огляду на то консулі Італії і Австрої, а потім Росії і Франції старалися, щоб чужинців дозволено вийти з міста. Але їх заходи на ніч не здалися.

Консулі Австрої і Італії хотіли вислати отверені депеші до своїх правительств, але післанців засипувано кулями, хоч они несли парламентарські прапори.

Від бомбардування найбільше терплять музулманські жінки, бо їх мужі всі служать в фортах. Від 3 тижнів Чорногорці за взяли ся на місто і нищать головно християнську дільницю. Консулі домагаються, щоби дозволено вийти бодай тим особам (оконо 200), що склоняються до консулятів. В цілому місті є до 40.000 цивільних осіб. Небавком нестане їм поживи. Італійські місіонари і СС. Салезіянки мають харчі ще на два тижні.

Чорногорські висланники, які принесли до Скодри ліки і бандажі, не хотіли приняти протестів консульів проти бомбардування міста, а навіть не хотіли говорити з консулятів.

Царгород. (ТКБ). Кн. Сабаг Еддін пише в днівнику „Вазіфе“, що дальше ведене війни було би самоубийством для Туреччини.

Новий Йорк. (ТКБ). В Омага (Небраска) згинуло від виху 200 людей, а дуже богато є покалічених.

Господарські, промислові і торговельні вісті.

Комунікат Красового Союза для збуту худоби з торгу у Відні дня 18. березня 1913.

Загальний згін виносив 13.791 штук. З того доставлено з Галичини 5.170 штук.

Ціни: Безроги галицькі, молоді, легкі, Пріма 132 до 140 К, тяжкі і товсті, Пріма 132 до 140, середні і гірші 116 до 130, старі і вибраковані 112 до 120 К.

Тенденція: Згін сей був супроти попереднього о 289 молодих безрог як також о 898 безрог товстих слабших. З причини попередньою руху попит був дуже живий. Безроги молоді плачено о 6—10 сот. більше. Безроги товсті піднеслися на ціні о 4—6 с. Слідуючий торг на безроги відбудеться аж в середу 26. березня с. р.

Спілки приналежні до Красового Союза для збуту худоби у Львові доставили 45 штук на — штук, проданих через Хліборобську Агенцію для продажи худоби.

!!! Свій до свого !!!

Перший Український Висилковий Дім

Музичних Струментів

— ОРКАН —

у Львові, ул. Тиха ч. 1.
поручає по найдешевших цінах: скрипки
баси, цитри, флейти, кларнети, труби, бубни
і т. д. та закладає цілі сокільські, січові,
читальні й шкільні струнні або дуті
оркестри на всякий склад.

— Чинник даром. —

!!! Купуйте !!!

одобреній Радою шкільною краєвою і видавнітвом „Видавництва Чина св. Василія В.“ в Жовкові підручник

д-ра Богдана Барвінського ч. з. „Оповідання з рідної історії“.

Підручник обнимав 190 сторін тексту XXXVI сторін ілюстрацій (числом 53) на кревовім папері і 2 макети. В гарній полотняній оправі коштує всего 2 К 20 с.

Сей підручник в першому підручнику рідної історії для руских середніх шкіл і дав шкільний молодежі в первовинний образ нашої бувальщини. Писаний так, що надає ся не лише для учнівків I, кляє середніх шкіл, але при недостачі іншого підручника й для учнівків висших класів, для руских виділових шкіл, для семінарій і ліцеїв та до кваліфікаційних іспитів на народних і виділових учителів.

Надається він до науки в дівочих та хлопчики бурсах і інститутах, а ізває свою приступністю також для наших читалень, для селян і міщан. З хіном може повчитися з него нашої історії й кождий освічений Русин, що не має часу розчитувати ся в обемистих книжках.

У Львові набувати можна в Книгарні „Наук. Товариства ім. Шевченка“, Ринок 10

Поручаємо книжку: O. Стефан Білинський „Матеріалістичний съвітогляд в іргах шкільно молодежі, що причини і наслідки“.

Ціна 50 сот. (поштова оплата 5 сот.). Набувати можна в книгарні Наук. Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок 10, або у автора, катехита гімназії в Жовкові.

Чистий дохід на „Ювілейну Захоронку ім. о. Маркіяна Шашкевича в Яворові“.

Товариство взаємного кредиту

„Джестер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

засноване при Товаристві взаємних обезпечень „Джестер“ в р. 1895 на підставі закону о створенні з р. 1873.

Одівальна членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілюю Товариства в уділювані кредиту своїм членам рільникам обезпечений в „Джестер“ від більше літ.

Відсотки від вкладок 4%, без постручення рентового податку.

Вкладки приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах, від 8.

до 2. в полудні.

Кonto в Почтовій Шадниці 35.527

Жирове Кonto в австро-угор банку.

Шадничі вкладки К 3,683.428—

Власний маєток К 474.302—

Удлінені позики К 4,494.957—

Канцелярія Товариства отворена перед полуднем

Олександр Барвінський.

Спомини з моого життя.

Перша частина (Образки з громадянського і писменського розвитку Русинів в 60-их рр. XIX ст. (з додатком переписки Ст. Новаковича, М. Лисенка і П. Куліша, з 10 портретами і двома картинами) вийшли вже як Nr. 87—91 Загальної Бібліотеки.

Можна набути в Накладні Я. Орещтайна в Коломиї, або в Книгарні Н. Товариства ім. Шевченка у Львові.

Ціна брошюрованого примірника 1 К 50 сот.

оправного примірника 1 К 80 сот.

Рух зелізничних поїздів

обов'язуючий з днем 1. мая 1912 р. після часу середньо-європейського.

Замітка. Поїзди поспішні означені грубим друком. Години нічні від 6:00 вечором рано означені підчеркненем чисел мінутових.

Візіг зі Львова

з головного двірця:

До Кракова: 12:35, 3:40, 8:22, 8:35, 2:45, 3:45*, 5:46†, 6:05, 7:00, 7:30, 11:10.

*) до Ряшева.

</div